

Kapitel 1

Gal 1,1-5

Som det er almindeligt i Paulus' breve, begynder han med en indledning, hvor han skriver, hvem brevet er fra, hvem brevet er til, og hvor han til sidst bringer en hilsen til modtagerne.

Når man modtager et brev, hvad enten det er fysisk eller pr. mail, er noget af det første, man ser efter, hvem brevet er fra. Dette er vigtigt både for at forstå indholdet af brevet og for at vide, hvordan man skal forholde sig det. En mail fra en virksomhed, som bare vil reklamere for sine produkter, gør det ikke fra eller til, om man sletter. Får man derimod en sms fra en nær ven, som man ikke har hørt fra i lang tid, vil beskeden derimod blive læst med stor interesse. Også et digitalt brev fra politiet gør man klogt i at læse – det kunne være en fartbøde.

Også når det kommer til Galaterbrevet, ja faktisk hele Bibelen, er det vigtigt at gøre sig klart, hvem det er fra. Vi har læst, at Galaterbrevet er fra Paulus. Paulus var ”apostel”, hvilket betyder sendebud. Et sendebud bringer et budskab videre fra en anden. Det vigtige er derfor

ikke så meget, hvem sendebuddet er, men derimod hvem sendebuddet kommer fra. Paulus kommer ikke fra mennesker, og han er ikke udsendt af mennesker (vers 1). Paulus kommer derimod fra Jesus Kristus og Gud Fader (vers 1). Det er Jesus, som har givet Paulus hans budskab. Jesus, Guds søn (se bl.a. Matt 3,17), som er Kristus, dvs. den frelser, som Gud har lovet i Det Gamle Testamente. Derfor er det afgørende vigtigt, hvordan vi forholder os til det budskab, som Paulus forkynder bl.a. i Galaterbrevet. Det er nemlig et budskab fra Jesus selv.

Galaterbrevet er til menighederne i Galatien. Vi har allerede i introduktionen set på, hvilke menigheder der er tale om. I kan læse om dem i ApG 13,4-14,28.

I vers 3-5 bringer Paulus en hilsen, hvilket han også gør i sine andre breve. Hilsenen indeholder i al korthed det, som Paulus gerne vil opnå med sit brev. På den måde kan hilsenen sammenlignes med den tekst, som i en nyhedsartikel står lige over selve artiklen. Her bliver det i al korthed forklaret, hvad artiklen handler om, og hvad hovedbudskabet er. Det samme er tilfældet med Paulus' hilsen i Galaterbrevet. Her møder vi hovedbudskabet til modtagerne, nemlig ønsket om at modtagerne må have del i Gud Faders og Jesu nåde og fred (vers 3). Det er den nåde og fred, som Jesus vandt, da han som opfyldelse af Guds løfter i Det Gamle Testamente gav sig selv hen på korset for *vore* synder (vers 4). Dette er vigtigt at mærke sig. Jesus gav sig hen for Paulus' synder, galaternes synder, mine synder og dine synder – ja hele verdens synder (1 Joh 2,2). Fordi han gjorde det, kan vi blive befriet fra

den nuværende onde verden, som er under Guds dom. Dét er hovedbudskabet i Galaterbrevet. Ja, det er faktisk hovedbudskabet i hele Bibelen; Jesus døde for vore synder for at frelse os fra den nuværende onde verden.

Spørgsmål til drøftelse:

Paulus skriver i Galaterbrevet og i flere af sine andre breve, at han forkynnder på vegne af Jesus (se bl.a. Rom 1,1-5, og Tit 1,3). Også de øvrige apostle var udsendt af Jesus og forkyndte på vegne af ham (se bl.a. Joh 15,27 og Luk 10,16). Tal om, hvad dette betyder for, hvordan I forholder jer til det, som Paulus og de øvrige apostle skriver.

Læs de indledende hilsener i alle eller nogle af Paulus' breve, som I finder her: Rom 1,7b; 1 Kor 1,3; 2 Kor 1,2; Ef 1,2; Fil 1,2; Kol 1,2; 1 Thess 1,1c; 2 Thess 1,2; 1 Tim 1,2; 2 Tim 1,2b; Tit 1,4b; Filem 3. Tal om, hvordan det kan være, at Paulus bruger stort set den samme hilsen i alle sine breve på tværs af deres indbyrdes forskelle i affattelsestidspunkt, anledning, modtager og længde?

Gal 1,6-9

I Galaterbrevet går Paulus direkte til det helt afgørende problem hos menighederne i Galatien: vranglæren. I andre af Paulus' breve, hvor der også er alvorlige problemer i de menigheder, han skriver til, begynder Paulus ofte med at takke for menigheden (se f.eks. 1 Kor 1,4-9). Det gør Paulus ikke her. Der er noget helt afgørende på spil, som ikke kan

vente med at blive adresseret. Menighederne i Galatien har nemlig vendt sig til ”et andet evangelium, som slet ikke er et evangelium; der er bare nogle, som forvirrer jer og søger at forvrænge Kristi evangelium” (vers 7-8).

Vi hører ikke i dette tekstafsnit, hvad det er for et ”andet evangelium”, som menigheden er begyndt at vende sig til. Men det fremgår tydeligt, når man læser videre i Galaterbrevet og sammenholder det med ApG 15,1 (se introduktionen), at den fremmede forkyndelses hovedbudskab er, at man må omskæres og holde Moseloven for at blive frelst (se bl.a. Gal 3,1-5; 5,1-12 og 6,11-12).

Vi hører heller ikke i disse vers om, hvad det er for et evangelium, som galaterne har vendt sig bort fra, nemlig Kristi evangelium. Dette bliver imidlertid også tydeligt, når man læser videre i brevet. Kristi evangelium er, at vi ikke frelses ved at gøre lovgerninger, men derimod alene ved troen på Kristus (se bl.a. Gal 2,16-17; 3,1-5; 5,1-6). Det er dette budskab, som galaterne har vendt sig bort fra ved at lytte til de fremmede forkyndere, som lægger vægt på overholdelse af Moseloven for at blive frelst.

Jamen er det da så slemt at vende sig til et andet budskab? kunne man spørge. Kan man ikke lade sig inspirere lidt af den nye forkyndelse og så blande den med den gamle forkyndelse, så man får et budskab, som alle er tilfredse med? Paulus svarer meget klart på dette i vores tekst til i dag: Hvis nogen forkynder et andet evangelium end det, som galaterne fik forkyndt af Paulus, forbandet være han (Gal 1,8-9).

Dette er et alvorligt budskab til os, for også i dag lyder der mange røster, som vil vende op og ned på Kristi evangelium og derved forvrænge det. Vi hører godt nok ikke så meget om, at vi skal holde Moseloven for at blive frelst. Men hvad med forkyndelse, som sætter den religiøse oplevelse i centrum i stedet for troen? Al den forkyndelse, som sætter noget i stedet for troen eller tilføjer noget til troen som vejen til frelse, må vi vende os fra. Vi må derimod vende os til Bibelens budskab, som vi møder i bl.a. Paulus' breve; et menneske kan kun gøres retfærdigt og frelses ved tro på Jesus (Gal 2,16).

Spørgsmål til drøftelse:

I Galaterbrevet forbander Paulus dem, der forkynder et andet evangelium end frelse ved troen alene. Tal om, hvorfor en lære, der går ud på frelse ved noget andet end troen alene, udgør så afgørende et problem for den kristne menighed.

Martin Luther betegner i sin forelæsning over salme 130 læren om frelse ved troen alene som den artikel, kirken står eller falder med¹. Passer det?

Oplever I, at læren om, at vi frelses alene ved troen på Kristus, bliver udfordret i de kristne sammenhænge, som I kommer i, og i givet fald hvordan?

¹ Forelæsningen findes bl.a. i bogen "Troen alene" fra 2018, oversat og tilrettelagt af Finn B. Andersen, hvor det nævnte sted findes på side 76.

Gal 1,10-24

I de foregående vers har Paulus talt meget stærkt om, hvad konsekvenserne er af at forkynde et andet evangelium end det, som Paulus selv har forkyndt (Gal 1,8-9). Dette kunne let få nogle til at tænke, hvorfor Paulus' forkyndelse er noget særligt – hvorfor skal den tillægges så meget mere autoritet end andres forkyndelse? Måske har det endda været en strategi hos vranglærerne at så mistillid omkring Paulus og hans forkyndelse. I hvert fald går Paulus i disse vers over til at begrunde, hvad det er, som gør, at hans budskab har så stærk autoritet, at enhver, som forkynder noget andet, er forbandet.

Den centrale begrundelse for den autoritet, som Paulus taler med, er hans kald som apostel. I forbindelse med gennemgangen af Gal 1,1-5 så vi lidt på, hvad det betyder at være apostel. Apostel betyder sendebud, og det vil sige, at man bringer et budskab videre fra en anden. Paulus forkynder ikke evangeliet for at have mennesker på sin side (vers 10), men fordi han har fået et budskab direkte fra Jesus Kristus (vers 11-12). Det er dét budskab, som han bringer videre. Paulus' budskab har altså ikke autoritet, fordi det er fra Paulus selv eller fra noget andet menneske, nej det har sin autoritet, fordi det kommer fra Gud selv. Derfor kan Paulus sige, at enhver der forkynder noget andet, er forbandet (Gal 1,8-9). Det er også grunden til, at vi må bøje os for Paulus' og de andre apostles forkyndelse, som vi har fået den overleveret i Det Nye Testamente; apostlene forkynder et budskab, som kommer fra Gud. De er blot sendebud, som giver det videre, de har fået fra Gud.

Fra vers 13 går Paulus nu over til at uddybe nærmere, hvordan han blev kaldet som apostel, og hvordan forholdet er mellem ham og de andre apostle. Denne beretning fortsætter indtil et stykke inde i Gal 2. Beretningen supplerer beretningen om Paulus' kald og omvendelse i bl.a. ApG 9,1-19.

En central pointe i Gal 1,13-24 er, at Paulus ikke modtog sit kald gennem de andre apostle. Paulus modtog sit kald direkte fra Jesus Kristus, og han rådførte sig ikke umiddelbart efter med nogen af de andre apostle (vers 12 og 15-17). Først tre år efter sin omvendelse og sit kald til apostel drog han op til Jerusalem og talte med Peter og Jakob (vers 18-19).

Hvad er sammenhængen mellem beretningen i Gal 1,13-2,10 og ApG?

- Bibelen fortæller os ikke direkte, hvordan alle de begivenheder, der beskrives i Gal 1,13-2,10 passer med beretningen i ApG. Men sammenhængen ser formentlig sådan ud:

Galaterbrevet	Apostlenes Gerninger
Paulus' omvendelse (Gal 1,15-17)	Paulus' omvendelse (ApG 9,1-25)
Første besøg i Jerusalem (Gal 1,18-19)	Besøget i Jerusalem, hvor Paulus møder Barnabas (ApG 9,26-30)
Andet besøg i Jerusalem (Gal 2,1-10)	Paulus og Barnabas i Jerusalem med en økonomisk gave til menigheden dér (ApG 11,29-30)

Spørgsmål til drøftelse:

Læs om Paulus' kaldelse og omvendelse i ApG 9,1-19, evt. suppleret med gengivelsen af beretningen i ApG 22,3-16. Overvej ud fra teksten og jeres egne erfaringer, hvad der kendetegner en omvendelse. Hvem er det, som virker omvendelsen og hvordan?

Inden sin omvendelse forfulgte Paulus kirken og ønskede at udrydde den (Gal 1,13-14). Tal om, hvorfor Gud udvalgte sådan én som Paulus til en tjeneste som apostel.

Paulus sætter i 1 Kor 15,8-10 selv nogle ord på sammenhængen mellem sin fortid som forfølger af kirken og tjenesten som apostel. Læs disse vers og overvej, hvad der ifølge Paulus er den virkende kraft i en kristens tjeneste. Kan I genkende Paulus' beskrivelse fra jeres egne liv?

